

Natonek József Rabbi

הרב יוסף נאטאנעק

1813-1892

A képen dédapám, Natonek József látható, aki rabbi volt. Kömlődön [Komárom vm.] született 1818-ban, és Bátorban [Heves vm.] halt meg 1892-ben. Életében sokfelé utazott, többek között

Zágrábban és Nikolsburgban [Morvaország] tanult, rabbi diplomáját Pozsonyban [Pozsony vm.] szerezte. Előbb Nagysurányban [Nyitra vm.] volt az iskola vezetője, azután Jászberényben [Jász-Nagykun-Szolnok vm.] rabbi. Amikor 1857-ben a király, Ferenc József látogatást tett Jászberényben, ő magyar nyelvű szónoklattal üdvözölte. 1861 és 1867 között székesfehérvári [Fejér vm.] főrabbi volt, ahol a hitközség színvonalát nagyon emelte. Később önként lemondott, hogy életét a zsidóság Palesztinába való visszatérésének szentelje. Natoneket ma már úgy tekintik, mint a legrégibb tudatos cionistát Herzl előtt. Az országban sok helyütt találkozhatott Herzllel, mert Herzl is és a dédapám is járta az országot. A gyakorlatban nem akarta megvalósítani a Palesztinába való azonnali visszatérést, de az eszméit mindenhol hirdette, és ezért Párizsban az Alliance-szal is kapcsolatba került, Londonban pedig Montefiore-ral beszélt [Sir Moses Montefiore -- (1784--1885) zsidó bankár. -- A szerk.]. Később Konstantinápolyba utazott, ahol a nagyvezírral tárgyalt, aki annyira tisztelte őt, hogy udvari hordszéket és díszkíséretet küldött érte az érkezésekor. Kidolgozta a szentföldi kolonizáció tervét, amiről tárgyalt a török császárral, arról, hogy valahol Izraelben, tehát Palesztinába visszamenve a zsidók egy új államot alapítsanak. Ő ugyan abszolút magyar volt, mert a Felvidéken született, ami akkor még Magyarország volt, mégis azt javasolta a zsidóságnak -- a magyar zsidóságnak elsősorban --, hogy vándoroljanak ki Palesztinába, alapítsanak ott egy államot. Ismeretes, hogy ez akkor még nem sikerült. Natonek fő érdeme, hogy az Alliance és Rotschild [Neves zsidó bankárcsalád. -- A szerk.] a palesztinai kolonizálás gondolatát az ő közreműködése nyomán valósították meg. Amikor gégesorvadást kapott, Budapestre költözött. Gyógyulásáért minden törökországi zsinagógában imádkoztak.